

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 2568 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din archidieceșana Transilvaniei.

După cum notifică o comunicare a inspectorului regesc de scoale al comitatului Udvarhely dto 5 Maiu a. c. Nr. 427, la preparandia de stat din Székely-Keresztur se vor ține esamenul de calificare din limba maghiară pentru învățători la 30 Iunie a. c. st. n.

În înțelesul articolului de lege XVIII din 1879 § 3 învățătorii, cari au intrat în funcțiune dela 1872, precum și aceia, cari și-au procurat testimoniu de calificare între anii 1872—1881, sunt datori a se provede cu diplomă și din limba maghiară, căci altcum numai pot funcționa ca învățători.

Având în vedere aceste dispozițiuni ale citatului articol de lege, prin aceasta se provoacă toți acei învățători aplicați în funcțiune cu anul 1872 începând, cari până acum încă nu s'au provedut cu diplomă din limba maghiară, ca să se supună esamenului de calificare înainte comisiei instituite la preparandia de stat din Székely-Keresztur pe terminul 30 Iunie nou a. c.

Cererile pentru admitere la facerea acestui esamen se vor adresa până inclusive 10 Iunie nou a. c. la Inspectoratul regesc de scoale al comitatului Udvarhely instruite cu carte de botez, testimoniu dela comitetul parochial despre funcționarea ca învățătoriu, testimoniu de calificare dela consistoriu archidieceșan, eventual și alte documente recomandătoare.

Oficiile protopresbiterale sunt îndatorate a intima acest cerculariu tuturor învățătorilor noștri, pre cari îi privesce.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat scolar, ținută la 7 Maiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,

archiepiscop.

Nicanor Frateșiu m. p.,

secretariu

Nr. 2652 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din archidieceșana Transilvaniei.

Pentru facerea esamenului de calificare învățătoresc în anul acesta se pune termin ziua de 1/13 Iuliu a. c. și cele următoare

La facerea esamenului de calificare se vor admite acei candidați, cari au absolvat studiile teologice sau pedagogice, și au servit ca învățători la vre-o școală publică poporală, asemenea și aceia, cari fără absolvarea acelor cursuri au studiat pe cale privată, și pot documenta după studiile făcute capabilitatea de a suporta cu succes acest esamen.

Candidații reieptați odată la vre-unul din esamenul din anii trecuți au a suplica din nou pentru repetarea esamenului.

Cererile pentru admitere se vor aterne consistoriului archidieceșan prin concernintele oficii protopresbiterale până la 15/27 Iunie a. c. inclusive și sunt a se instrui:

1. Cu carte de botez;
2. cu testimoniu despre studiile percurse;
3. cu testimoniu despre practica învățătorescă și succesul sub decursul aceleia;
4. adeverință dela comitetul parochial despre purtarea morală;
5. o scurtă descriere a vieții, din care să fie evidente fazele mai însemnate din viața candidatului.

Dacă dela absolvarea studiului până la intrarea în funcțiune de învățătoriu a trecut unul sau mai mulți ani, sau dacă sub decursul serviciului învățătoresc s'a întâmplat vre-o întrerupere, se va documenta cu atestare, modul de viețuire și ocupațiunea suplicantului sub durata întreruperii funcționării.

Învățătorii actuali, cari au depus esamenul din limba maghiară la vre-o preparandie de stat, vor aclude la suplică diploma lor din limba maghiară în original.

În special e de a se aclude fie-cărei cereri de admitere tacsă esamenului de 10 fl. prescristă în statutul organic § 125 dela care se pot dispensa numai acei indiviși, cari prin atestare dela oficiul comunal, vidimat și de oficiul parochial, vor documenta totală lipsă de ori ce avere, arătându-se totodată și suma salariului învățătoresc, ce l au.

Oficiile protopresbiterale se însărcinează, ca întimând câte un exemplariu din acest cerculariu tuturor învățătorilor, să-i îndatoreze pe acestia în special, ca ei până la terminul indicat să-și aștearnă cererile instruite conform acestui cerculariu, căci cele intrate după termin nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat scolar, ținută la 7 Maiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,

archiepiscop.

Nicanor Frateșiu m. p.,

secretariu.

FOIȚA.

O măimuță.

(Noveletă de Aleksandru L. Kielland.)

(Înceere.)

Când am întors pagina, observai, că culoarea curioasă a feții provine de acolo, că măimuța întreagă era o pată de cafea; pictorul îi adause numai o păreche de ochi și câțiva peri; — partea genială a obiectului de artă era dar meritul aceluia, care a picurat cafeaua pe hârtie.

— „Că Cucumis, nu scie desemna, o sciam eu“, — cugeta; „dar procedura sa procesuală o scia din doască în doască!“

Astfel cugetele 'mi trecură la Cucumis, la frumosul seu „cum laude“, la cinstea, cu care a fost primit la întorcerea sa acasă; la încordarea lui în studii până a devenit atât de cu minte. Și în vreme ce me gândiam la toate acestea se trezi încetul cu încetul conștiința în mine, până ce se ivi propria mea nesciință în toată golătatea ei oribilă în față-mi.

Mi-am pus în vedere rușinea, dacă va trebui să „descalce“ ori — și mai grozav — dacă voi ajunge între nenorociții aceia, despre cari se anunță regulat cu o stranie anonimitate: „Unul dintre candidați a obținut non contemendus.“ Și cum se întâmplă

adeseori, că unii oameni 'și perd mințile de învățatura prea multă, așa și eu, par că-mi perdusem de jumătate mințile de groaza nesciinții mele.

Sări în picioare și zup cu capul în lavor; abia mi-am lăsat atâta răgaz să me șterg și am început să studiez cu o energie, care priponi fiecare cuvânt în memoria mea: „Deci s'ar putea presupune . . . etc. . . . etc. . .“

O luai fuga pe pagina din stânga la vale și apoi cu o forță neslăbită trecui peste cea din dreapta; ajunsei la măimuță, grăbi și mai încolo; frunzăriam și cetiam diligent tot mai departe.

Nici nu băgai de seamă, că puterile mi s'a eshauriat cu desevârșire. Deși zări în depărtare un capitol nou, un lucru care altfelu e un îndem atât de puternic — totuș n'am putut să nu me încurc într'una dintre dicerile aceste pline de zbilțuri, pe cari le obicinuiam a le ceti și resceți cu o profunditate ilusorică.

Pipăiam împregiur după un pai de scăpare; dar nu am aflat. Toate începură să se învârtă cu mine în cercuri: — Unde-i măimuța? — O pată de cafea! — ei, nu poți fi genial și pe o parte și pe alta; toate lucrurile în viață au partea lor umbrăoasă — d. e. ceasul dela universitate, — dar dacă nu sciu să innot, lăsați-me afară, — trebuie să merg la circ; — sciu prea bine, că eu sunt acela, de care riți tu acolo Cucumis! — dar eu sciu să sar prin cercurile

acele, auzitu-m'ai; — și dacă numai profesorul, care stă acolo și fumează din opaițul meu, ar fi frunzărit omenesce în „corpus iuris“, n'aș sta acum aci în cămașă în mijlocul străzii Carol-Ioan, — ci . . . și me cufundai în acel somn adânc și fără de visuri, de care numai conștiința rea are parte, în anii de tineretă fragedă.

A doua zi eram des de dimineață în șea.

Oare încălțatu-și-a dracul deja cioboatele,*) nu sciu; dar am cuvinte să presupun că da, căci inspectorii lui erau deja în cisme și scărțăiau în jurul meu, care șediam în miseria mea, cu fața întoarsă spre părete.

Un profesor se primbla prin sală și ținea revistă asupra meilor de jertfă. Din când în când da numai din cap cu un zimbet de încurajare, dacă zăria pe vr'unul dintre acei zebzeci afurisiți, cari cercetează prelegerile; când îi cădură ochii pe mine, zimbetul dispărură și privirea lui de ghiață părea că scrie pe păretele de deasupra capului meu: „Mene — mene — nenorocitul! — te cunosc!“

Câțiva inspectori trecură scărțăind spre profesor și se învârtiau pe lângă el; îi aușiam șoptind în dosul meu, în vreme-ce eu dinți de mânie la idea, că pezevench stia sunt plătiți pentru aceea mai mult, că chiar pânea de

*) Idiotism norvegian, care înseamnă „era des de dimineață.“

ei vor să recunoască în noi numai popor și indiviți, dar nu și o naționalitate ca corp politic.

E drept, că singuraticul român se poate bucura de scutul legii ca și singuraticul ungar — dacă se întilnesc cu codul criminal ori cel civil, dar nu aici este a se căuta egalitatea cetățenilor, ci în alte locuri. Noi de câte ori voim să ne zidim numai o scoală, și atunci când dispunem de mijloace, ni se interdice din motive, pe cari nici ministrul de culte, dl Augustin Trefort, nu le poate afla. Dovadă este gimnasiul din Caransebeș, căruia nici pân aji nu i este conces, ca să existe și să reverse razele sale binefăcătoare asupra unui ținut din câte-va comitate, ai căror tineri aji sunt siliți a umbla prin Debrețin, Kecskemét, Sibiu și mai scie Ddeu pe unde.

În loc de ajutoriu, pedeci. Eată pentru ce sunt și vor rămâne juste plângerile noastre ale celor mai moderați români, cari de multe ori am avut cutezanța a ne pune chiar și popularitatea noastră în joc, fiind de credință, că guvernul maghiar și societatea maghiară cel puțin a le noastre pretensiuni le va apretia, și le va sancționa, ca pe unele din cele mai juste și legale. Acesta e în sine un cas, care trebuie să formeze un gravamen continuu între români și trebuie să-i aducă la convingere, că de frații maghiari și guvernul, nu voesc binele românului și nu promovează după dreptate interesele cetățenilor. În multe orașe cu scoli bune, medii și de stat chiar, tot acest ministru sub aplausele tuturor partidelor a înființat scoli de stat cu limba de propunere maghiară și aceasta de sigur, că nu o a făcut din lipsa altor scoale, ci din motivul curat de a îmbăta lumea cu apă rece, că adevăcă ele sunt pentru toți cetățenii, până când ele în realitate sunt tot atâtea foculare de maghiarizare. Ce e mai mult la aceste scoli s'au aplicat puteri didactice, cari nu sciu nici o limbă afară de cea maghiară, un motiv din care românii și de ar voi nu pot să cerceteze acest soi de scoale.

Frasele, că numai după ce vor cunoaște românii limba maghiară se vor înțelege unii cu alții bine, nu pot să aibă loc. Noi cunoaștem pe mulți români, cari cunosc bine, foarte bine limba maghiară și tocmai că o cunosc și convin cu maghiarii des, nu le place, cum tractează maghiarul pre român, și-și exprimă și neplăcerea lor pe față. Deci nu cunoașterea sau necunoașterea limbii maghiare este motivul neînțelegerilor, ci tractarea mașteră, de care se bucură românii aici, este și rămâne cauza neînțelegerii. Dă-i românului jude, să-i judece cauza în limba lui și nu se va plânge, dar până judele și trage informațiunile dela talmăcitori nechemăți, românul nu poate fi mulțumit nici cu judele, nici cu o eventuală sentință adusă pe basa talmăcitorilor unor scriitori sau părăcâlabi.

Fă să meargă și domni la drumuri, pe cari ei umblă mai mult cu droasce și cu carete și atunci românul încă va merge bucuros la drum, dar când el vede, că tot el și ear el, până atunci trebuie să cânte neincetat „Eu fac poduri și șosele — tot eu dau vamă la ele“ și în aceasta cântare el va exprima în veci nemulțămirea sa.

Se nu suferă nici vice-comitele, nici pretorele organe comunale, cari trag pielea de pe capul țeranilor, cari în loc să scoată dările la timp, lasă un an doi la mijloc și fără nici un pic de scrupuli, propun spre intabulare și vîndare moșia românului și apoi tot el s'ermanul e reu, înderătnic și nu e plainic, pe când popor mai blând și se suferă mai mult ca românul nu e pe fața pământului. Dacă aceste se ar delătura la bună vreme, dacă maghiarii și organele lor ar nizuî să vadă și în român, pe om, ear nu numai servi, lucrurile s'ar desvolta în spre bine și relațiile

toate țiile și-o agonisesc prin a me vecsa pe mine și pe unii dintre amicii mei cei mai buni.

Ușa se deschise; o rază de lumină gălbuie cădu pe fețele palide; scena îmi reamintia „Jertfele terorismului“ din Luxemburg. Apoi se făcu earăș întunec, și stafeta cea neagră lunecă prin sală ca un liliac, în ghiară cu faimoasa hârtie albă.

El ceti.

În toată viața mea n'am fost mai puțin dispus de „sărute“ ca aji; și totuși cuvântul cel dintăiu trecu prin mine ca un fulger; — „măimuța!“ — era să strig cât p'aci, — căci ea era; — fără îndoială era pata de cafea de pe pagina 496. Tema se mișca tocmai impregiurul celor ce am studiat astă noapte cu atăta energie.

Ear eu m'am apucat să scriu. După o introducere scurtă, dar bine cumpănită, am început cu „deci s'ar putea presupune“ — am luat-o apoi pe pagina stângă la vale, cu forță neslăbită pe cea din dreapta; ajunsei la măimuța, trecui mai încolo, începui să pipăi imprejur, — și nu mai sciam nici un cuvânt mai departe.

Simțiam, că lipsesce ceva; dar sciam, că nu-mi folosese nimic toată sforțarea; ce nu scî, nu scî

cele bune, care se pun la cale de capetele încoronate ar avea durată și temeinicie și spre binele românilor, dar și spre cel al ungarilor. Vadă odată frații maghiari, că sunt avisați, și ei la noi și că o preținie cu regatul vecin va esista sinceramente numai după ce se vor împăca cu noi și dacă vor veni la aceasta convingere, binele lor și al nostru deopotrivă va fi promovat și lanțul cel de fer al panslavismului și pangermanismului se va rumpe și sdrobî de brațele române — tot așa de vînjoase ca și cele maghiare — în timpuri de primejdii.

Aceasta este convingerea noastră.

Revista politică.

De ceea-ce se temeau francesii, că se va întâmpla, s'a și realizat. Comisiunea budgetară a hotărît să nu acoarde creditul cerut de Boulanger cu scop, de a se încerca o mobilizare, și hotărîrea comisiunii o primi și camera; urmarea a fost, că ministrul președinte Goblet a înaintat președintelui republicii demisiunea cabinetului.

Resturnarea regimului a produs mare senzațiune cu deosebire între francesii, la cari generalul Boulanger se bucura de cea mai mare popularitate și vadă. Cu toate acestea ei s'au reținut dela demonstrațiuni, de oare-ce președintele republicii, va chema pe Freycinet, să formeze noul cabinet, ear Boulanger să rămână și mai departe ministru de războiu și astfel acest bărbat va realiza dorințele și aspirațiunile lui și ale poporului frances. Mobilizarea de probă cu un întreg corp de armată pune pe gânduri pe germani. Foile oficioase germane, combat din războiu această încercare, de oare-ce ele o privesc ca amenințare de războiu și sfătuesc pe bărbații Germaniei, ca să se desmețească odată, să vadă intențiunea francesilor și Germania să-și mobilizeze toate trupele.

Continuându-se lucrurile astfel, — ție foile germane, — nu mai încap îndoială, că încordarea devine din ce în ce tot mai mare între Paris și Berlin. Ar face deci bine Franția și ar lucra înțeleptesce, dacă ar renunța la proba de mobilizare, de oare-ce între impregiurările de acum lumea e de tot susceptibilă față cu ori și ce pregătiri militare; în tot casul însă când francesii n'ar renunța dela planul lor, Germania încă va trebui să ia măsuri de asigurare. Foile germane însă sunt prea susceptibile, se tem prea tare. Francesii n'au făcut Germaniei nici o imputare și nici barem obiecțiuni pentru că și-a conchemat rezerviții ca să se exercite cu pușca cu repetiție, de oare-ce Franția a considerat: că ori-ce guvern e în drept a dispune în țeara sa de puterile militare, după cum îi place.

Desvoltarea lucrurilor din Rusia încă însuflă îngrijiri. După cum vin sciri din Varșovia rușii panslavisti sunt preocupați neconținut de idea, că Rusia să păsească în mod mai hotărît în politica europeană, și să se pregătească din războiu. Ei îmbie pe țarul, ca să părăsească Petropolea și să se strămute cu întreaga curte la Moscva, unde vieța îi este mai asigurată contra uneltirilor nihilistice. Se vorbește, că după atentatul din urmă Katkoff însuși a îmbiat pe țarul, ca să-și strămute reședința și că țarul n'ar fi neaplicat la aceasta.

Scirile din Odessa sunt de tot războinice. De mai multe țile petrece acolo, generalul Dragomirow, care a venit la guvernul general Roop în misiune politică. D'odată cu el a sosit și o comisiune de marină, care apoi sub conducerea lui Dragomirow cercetează toate posturile și întăriturile și plănuesce

și pace. Deci pusei punctul și pleacă cu mult înaintea celorlalți, cari nici pela mijloc nu ajunsă.

„A descălecat“ își cugetară tovarășii mei de suferințe, ori poate a sărit pe lângă cerc; — căci temă era grea.

„Uită, uită! — țise avocatul cetind — tu ești altfel decât cum te țineam; — curat Schweigaard! Ai uitat pasagiul din urmă; dar n'are de a face; se vede, că cunosci perfect lucrurile acelea. Dar de ce aveai numai eri o groază așa teribilă de tema de proces? —

— Nu sciam nimic.

El rise: — Ai învățat dar preste noapte procedura procesuală?

— Da.

— Ajutatăția cineva?

— Da.

— Trebuie să fie repetitoriul dracului acela, care țî-a băgat atăta „iură“ în cap într'o singură noapte. Permiți să întreb, cine a fost vrăjitoriul?

— O măimuță! — îi răspunsei. — Yff.

nouă întărituri. La prânțul, ce l'a dat oficerii în onoarea lui Dragomirow a rostit astfel de vorbe ce a produs mare senzațiune în întreaga presă, căci vorbele lui prevestesc izbucnirea unui înfrisoșat războiu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Viena, 4 Mai, 1887.

Serbarea țilei de 3/15 Mai la Viena. — Trimiterea unei cununi pe mormântul lui Iancu. — Demonstrațiunile studenților germani în contra profesorului Maassen.

Pe paginile istoriei poporului nostru românesc din Ungaria și Transilvania, pline de asupra și urgie, abia aflăm câte o ție, câte un moment mai tînit, la reamintirea căruia să se întărească sentimentul nostru tradițional pentru un viitor mai fericit. Decenii, veacuri dearîndul frunțărîm prin cartea vieții neamului nostru, până dăm de câte un astfel de moment în mijlocul unui noian de timpuri grele ce au trecut peste capul nostru.

Unul dintre aceste puține momente istorice în viața noastră națională este fără îndoială actul săvîrșit în ția de 3/15 Mai 1848 de către poporul nostru românesc. În ția aceasta pentru primadată s'a exprimat reînviată conștiința națională a poporului, atunci pentru primadată a simțit fieșce care român din Transilvania, că face parte dintr'un popor, pe care unirea în cugete și simțiri îl face puternic, îl face însemnat.

Și nu este în caracterul țilei acesteia nici cea mai mică umbră de tendințe ilegale, de cereri nedreptățite. Jurământul l-au pus cei adunați pe câmpul libertății: pentru împărat, pentru patrie, pentru națiune, pentru eluptarea egalei în dreptățiri.

Este deci un act de pietate națională, un act de loialitate chiar, a ne reaminti din an în an însemnătatea acesteia țile. Și dacă din partea guvernului ungar se fac atâtea șicane la adresa celor ce o serbează, dacă ei chiar sunt pedepsiți, trebuie să regretăm, căci aceasta este o viață dovadă de netoleranță.

Ajunși afară de sfera de activitate a organelor, cari privesc în serbarea țilei de 3/15 Mai un act nepatriotic, — tinerii români din Viena și-au ținut de sfântă datorința a o serba în linisce și cu serioșitatea cuvenită.

Și ca serbarea să nu aibă nici un caracter demonstrativ, ea s'a ținut în una din comunele mai frumoșe situate din apropierea Vienei, la Hütteldorf.

Deși timpul era nefavorabil, căci o ploaie torențială sbiciuia stradele începînd de dimineața până seara, cu toate acestea pe la 2 oare după prânț a plecat tinerimea română academică la număr vr'o 30 de inși la locul de serbare.

Serbarea s'a început cu un cuvînt festiv rostit de dl Aurel C. Popovici, student în medicină, prin care a desvoltat însemnătatea țilei de 3/15 și a salutat pe cei adunați.

A urmat cântarea resunetului: Deșteaptăte române, apoi o dare de seamă scurtă asupra trecutului poporului nostru ardelean de dl Bogdan stud. phil. și cetirea celor 16 puncte, primite de adunarea din Blaj la 1848. Cu repetarea „Resunetului“, partea oficială s'a încheiat, decidându-se trimiterea unei cununi din partea țineime române din Viena pe mormântul lui Avram Iancu.

Partea socială a serbării a durat până la 9 oare seara, când ne-am îndepărtat cu toții în linisce și mulțumiți, că puținul ce am făcut, bine l'am făcut.

* * *

Veți fi cetit prin jurnalele locale despre demonstrațiunile șgomotoase din săptămîna trecută, cari s'au arangiat de studenții universitari germani în contra profesorului de dreptul canonic la facultatea juridică, Maassen.

Incidental care a dat ansă tumultelor din edificiul universității de aci, a fost cuvîntarea numitului profesor, ținută în senatul imperial pentru ordinațiunea ministrului de justiție, ca sentințele judecătorești să se publice în limba proprie delicuenților, și în contra partidului centralist german al lui Schmerling. Împrejurarea, că profesorul Maassen este german și că fiind profesor la o universitate germană, a vorbit în contra intereselor elementului german, cutropit de slavi, — au indignat peste măsură pe studenții germani.

Demonstrațiunile tumultuoase s'au repețit trei țile după olaltă în edificiul universității, s'au transplantat apoi pe stradă, terminându-se într'un charivari sub ferestrele profesorului Maassen. Spre norocire însă acum spiritele s'au liniștit cu desăvîșire, spre norocire țic, de oarece s'a fost pus în perspectivă de către ministrul Gautsch închiderea facultății juridice, eventual a universității întregi, în cas dacă demonstrațiunile s'ar mai fi continuat. Yff,

Academia română.

Inscințare.

După decisiunile luate de Academia română în sesiunile de până la anul 1887, concursurile propuse de Academie sunt cele următoare:

I. Premiul Năsturel-Herescu din seria B, de 4,000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1888 unei cărți scrise în limba română cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai

meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1887.

II. *Premiul Statului Lazăr*, de 5,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1888 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1886 până la 31 Decembrie 1887, sau celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1 Ianuarie 1886 până la 31 Decembrie 1887.

NB. Concurenții la aceste premii vor binevoi a trimite la cancelaria Academiei române în București operele lor, cari vor fi în condițiunile de timp aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembrie 1887.

III. *Marele premiu Năsturel-Herescu* din seria B, în suma 12,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1885 până la 31 Decembrie 1888.

NB. În privința premiilor „Năsturel-Herescu” se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din condiciul repozatului întru fericire C. Năsturel-Herescu:

B. Premii pentru opere publicate.

„In tot anul Societatea Academică Română va avea a premia, din veniturile fondului Năsturel, o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului.

Însă aceste premii vor fi de două specii:

1. În trei ani consecutivi, d'a rândul, se va decerne câte un premiu de patru mii lei, Nr. 4,000 L. n. minimum la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat;

2. Ear în al patrulea an se va decerne un premiu fics de lei 12,000, carele se va numi „Marele Premiu Năsturel,” operei, care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie, ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul dintre premiile anuale, de cât defalcând dintr'ensul valoarea premiului precedent.

Operele, ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii vor tracta cu preferință despre materiile următoare:

a) Scrieri serioase de istorie și științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

b) Scrieri de religiuina ortodocsă, de morală practică și de filosofie;

c) Scrieri de științe politice și de economia socială;

d) Tractate originale despre științe esacte;

e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie și geografie în cari se între și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe esacte, de arti și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metod și ca cuprins;

g) Dicționare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adevărată limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adevărată relative la artele plastice, arhitectură, sculptură, pictură, gravură, și chiar opere musicale serioase, pe cari acestea toate Societatea Academică Română le va putea apreția atunci, când își va întinde activitatea ei și asupra tuturor materiilor de bele-arti;

i) Scrieri de pură literatură română, în prosă și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase, — mai ales subiecte naționale, — și orice alte opere de înaltă literatură. Acestea mai cu seamă a-și dori să se acoarde *marele premiu Năsturel*, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale.”

(Va urma.)

Despre beție și bețivi.

(Înceer.)

George Buchanan, unul din cei mai renumiți bărbați, și cel mai mare poet latin din secolul al 16, era cel mai strașnic bețiv. P. Garaffe ne spune, că din cauza vinului a căpătât idropică, și că se dicea despre densus, că el nu pătîmesce de „aqua intercuta”, ci de „vino intercuta”. Cu toate că era așa de bolnav, el bea tot atât de tare ca și atunci, când era sănătos. Medicii, cari îl consultau din porunca regelui din Scoția — el fusese instructorul regelui — i-au spus, că dacă nu se va lăsa de beție, nu va trăi mai mult de 14 zile. După primirea scirei acesteia, i-a rugat el pe ei, ca să fină un consiliu și să-i spună cât va mai trăi, dacă nu va bé. Medicii i-au răspuns, că va trăi 5—6 ani de sigur. Atunci dișe el mănios: „Cărați-ve de lângă mine păcătoșilor cu or-

dinațiunile voastre cu tot! Să știți, că mai bine vreau să trăesc numai două săptămâni, și să beau cât îmi place, decât 6 ani fără să beau.”

După aceea poruncește să-i aducă o bute mare de vin și să i-o pună lângă pat, cu scopul, ca să-i vadă fundul încă înainte de ce va muri... El și-a ținut cuvântul, căci îndată după ce a golit butea a și murit, injurând și blăstămând pe toți de lângă densus.

Sultanul Murad IV s'a învătă a bé dela un bețiv, pe care îl alungase afară, și care, spre marea sa mirare, îl întrebă în beție, ori nu i-ar vinde stambulul cu tronul seu. Din acestea a conchis sultanul, că un om beat e mai fericit, decât un rege.

Shakespeare a dramatisat în comedia: „Înfrânarea îndărătnicilor” ideea aceasta foarte bine. Înțelesul comediei e următorul: Un lord, care se întoarce dela vânătoare, află înaintea unei cărciume pe un cărpaci mort de beat, și ca să facă o șagă, pornesce să-l ducă la sine acasă, să-l îmbrace cu hainele sale cele mai scumpe și să-l pună în patul seu cel mai frumos. Când se trezi bețivul la lord acasă, își frecă numai ochii, și nu putea înțelege, cum de vine el într'o odaie și într'un pat atât de frumos. Deodată vin câțiva servitori îmbrăcați în livree. Întrebă, ce poruncește? și îl numește: ilustritatea Voastră. După multă trudă le succede servitorilor a-l convinge, că el e de naștere nobil, că e lord, și că de mulți ani a pătimit de o boală de creeri. Lui însă tot nu-i vine a crede. De abia, când a intrat soția lordului și-l întreabă, cum a dormit, numindu-l soț, a început a crede, că el e într'adevăr lord. Într'aceea se gătesce masa. El se află acum în elementul seu. Se îmbată acum așa de tare, încât lordul poruncește să-l ducă înapoi, cum și de unde l-au adus. Bețivul se trezesce earăși și se bucură de visul, ce l'a avut.

Proverbul: „lumea-i a bețivului” e foarte adevărat. Bețivul poate face, ce vrea, fără ca să fie legat de obiceiurile convenționale usitate în societatea omenească; poate dișe ori-cărui ceace a gândit, când era încă treaz.

Dar precum poate spune bețivul ori-cărui adevărul verde în ochi, tot așa poate vedea ori și care, ce inimă, ce caracter are bețivul, căci atunci aruncă el masca, pe care o poartă în de comun. Toate nenorocirile, ce le-au cauzat vinul și berea în decurs de atâtea sute de ani, apar în comparație cu urmările cele grozave și triste ale colosalei consumări de rachiu, foarte mici. Spre nenorocire se bea în patria noastră mai mult decât s'ar căde. Care s'a incurcat în rețelele acesteia, e perdit pentru totdeauna.

Urmările beției iau o dimensiune înspăimântătoare. Spitalurile, casele de nebuni și temnițele se umplu din ce în ce tot mai mult. Sărăcia se lătesce într'un mod strașnic; crimele contra vieții și averii aproape se comit din zi în zi și mai des. Sărmanii copii bețivului! Și ei decad și devin cerșitori, căci au moștenit patima aceasta dela părinții lor. Darea pentru beuturi crește din zi în zi mai mult, decât ori ce dare. Toată averea se duce la cărciumariu, până ce bietul om nu mai are pe ce pune capul. Și tot crește și se măresce boala aceasta. Ucideri și sinucideri sunt la ordinea zilei. Și toate acestea sunt urmările rachiului.

Când beția a început a se lăți tot mai mult, atunci s'au format și constituit societăți de cumpătare, și apostolii acestora mergeau în larga lume cu sf. bibliie în mână și vorbeau și arătau urmările rele ale beției. Dar nici asta n'a ajutat mult. Doară ne e cunoscută istorioara următoare:

Pe un hamal îl inspirase un orator, care vorbea contra beției, într'atâta, încât se decise a face și el parte din societatea bețitorilor de apă! Înainte de ce se apucă să scrie, îl întrebă el pe orator, ce capăt pentru subscrierea sa? Răspunzându-i acela, că răsplata sa va fi conștiința sa curată, numai ce-l vești, că aruncă condeiul din mână, strigând: „Ce, nici măcar un păhar de rachiu nu vrefi să-mi dați?”

Tot într'o astfelie de adunare, când numai de abia începuse apostolul a vorbi, strigă un bețiv: „Nu l ascultați! el ne îmbată cu vorbe goale!”

În timpul de față vor să pună capăt beției, aducând'o în combinare cu codicele penal. Dar deoarece pe om în beție nu-l poate nimeni trage la răspundere pentru faptele sale, vor să-l facă reponsabil, ca fiind încă treaz, s'a apucat să bea. Cu greu se poate însă afla o basă juridică pentru o a astfel de lege: căci dacă a devenit beția manie — și numai de astfel de beție poate să fie vorba — dacă inculpatul se află într'o stare, în care nu poate da cont de faptele sale, atunci îl poți pedepsi tot așa de greu, ca pe unul, ce pătîmesce de cleptomanie sau de piromanie.

„Revista Politică.”

Dr. M.-gr.

Varietăți.

* (Concert.) „Reuniunea română de cântări din Sibiu” va da Duminecă, la 10/22 Maiu concertul seu ordinar cu binevoitorul concurs al dlui pianist V. de Heldenberg și al ficei d-sale d-șoarei Adela în sala dela „Musikverein” cu următorul program:

1. *Trei poesii românesce* compuse pentru cor micst de Hans Huber: a) Dorința, b) Două suflete, c) Din „Inșiră-te mărgărite”.

2. *Două cântece* pentru o voce de tenor cu acompaniare de piano de F. Schubert: a) Solia florilor, b) Credința în primăvară.

3. *Sonată* pentru piano op 27 Nr. 2 (Cismoll) de L. von Beethoven. (Dl Heldenberg).

4. *Recitativ și Duett*, din oratoriul „Creațiunea” de I. Haydn.

5. *Cânturi de iubire*, (Liebeslieder) compuse pentru cor micst cu acompaniare de piano à 4 m. de I. Brahms.

6. *Două cântece*, pentru mezzosopran cu acompaniare de piano de V. de Heldenberg: a) Wehruf! b) Dîmbovița apă dulce, cine-o bea nu se mai duce.

7. *Călugărul din Pisa*, baladă pentru o voce de bas cu acompaniare de piano de C. Loewe.

8. *Trei poesii populare sêrbesce*, compuse pentru cor micst de Hans Huber: a) Diș'a un rege și-o regină, b) Mândra Smilj, c) La joc.

Începutul e seara la oarele 7½.

Biletele se estradau Duminecă 10/22 Maiu a. c. dela oarele 11—1 în localitățile casinei române din loc, Strada Cîsnădiei Nr. 7.

* Maj. Sa împăratul a inspectat în tabera dela Bruck, regimentul 31 de inf. (marele duce Mecklenburg-Strelitz); regiment „românesc,” care se recrutează la Sibiu; impresiile produse asupra monarhului au fost atât de vii, încât s'a adresat ast-fel către oficerii: Ve mulțemes d-lor pentru silința și zelul d-voastre! Regimentul e escelent instruit; *mulțemes soldaților pentru diligența dezvoltată.*

* (Daruri împărătești.) M. S. împărăteasa noastră la despărțirea de cătră M. M. L. L. regele și regina României a lăsat mai multor persoane din România frumoase și scumpe daruri, drept suvenir. Doamnei Slăniceanu i-a dăruit Maiestatea Sa potretul propriu în zmlat montat pe brățară de mult preț. D-șoarei Romalo un solitor de toată curățenia; d-șoarelor Bălăceanu și Davilla unele bijuterii; d-lui director general al căilor ferate un inel cu petrii scumpe; controlorului căilor ferate, mecanicului și șefului de gară diverse scule prețioase. Personalul trenului a primit o gratificațiune de 1000 lei în aur. De asemenea și inginerilor căilor ferate, au fost acordate diverse decorațiuni.

* (Concurs.) Ministrul de culte și instrucțiune publică a publicat concurs pentru ocuparea alor 2 posturi de profesor la gimnasiul de stat din Buda-pesta (cercul VII) pentru studiile: limba maghiară, filosofia și limba germană. Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: 1500 fl. salariu anual și 300 fl. relut de cuartir.

Concurenții au a-și așterne suplicile până în 5 Iunie a. c. deadreptul la sus menționatul ministeriu. Concurenții au a-și documenta prin atestate: etatea, religiunea, că sunt căsătoriți sau ba, referintele militare; studiile absolvate, activitatea literară, calificațiunea și serviciul de până acuma.

* În Odesa oficerii de stat major au dat un prânz generalului rus Dragomiroff. Cu aceasta ocaziune scrie „Telegraphul”, că generalul a rostit între altele următoarele cuvinte în discurs: Sunt de pă-rele, că în curând armata rusă va avea din nou a culege lauri nemuritori de pe câmpul de bătae, în curând d-lor cu toții vom fi earăși chemați a arêta lumii întregi, că mai există virtuți în soldatul rus și că strigătul nostru *zaveru, Țarea i otecestvo!* (pentru religie, Țară și patrie,) este un strigăt de moarte pentru inimizia Rusiei. Mare este rolul în acest viitoriu resbel a victorioasei noastre marine. Inchin dar aceasta cupă pentru marina depe marea neagră.

* (Himen.) Dl Vasiliu Morariu fiul Păr. metropolit din Bucovina. Silvestru Morariu și d-șoara Olga Stamati și vor serba cununia în 28 Maiu.

* „Națiunea” scrie, că d-l Sturdza ministru al instrucțiunii publice va trimite în curând în străinătate un architect al acestui ministeriu pentru a studia construcția mai multor scoli urbane și rurale.

* Din România se va trimite un maior și un căpitan de artilerie la fabrica Krupp, cari vor petrece acolo două luni pentru a asista la fabricarea materialului comandat de ministrul de războiu român.

* (Rectificare.) În raportul despre ședințele sinodului archidiececan din Nr. precedent (pag. a 2-a coloana a 3-a ainea a 2-a) după cuvântul Roman în loc de 1048 să se cetească 1084.

Se recomandă cu cea mai mare căldură tuturor femeilor. Ridzina, posta Iordanow (Galiția). În decurs de aproape 5 ani a avut femeia mea, obstrucțiune, durere de stomach și nici un apetit de mâncare, și cu toate că a folosit pilurile lui Morison și Psehoffer, toate au fost înzadar, numai chiar după întrebuintarea pilurilor de Svitza ale farmacistului R. Brandt a dispărut boala și s'a restabilit apetitul spre mâncare, din care cauză vă trimit cordiala mea mulțumită. Cu toată stima Ludovic Wiato, învêț, dirig. la scoalele populare. Adevăritatea iscăliturii mele o legitimez prin stampila scolară. (L. S.) Pilurile de Svitza ale farmacistului R. Brandt costă o schatue 70 cr. în farmacii; se atrage atențiunea la crucea albă pe câmp roșu cu iscălitura R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Maiu n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.65	101.60
Renta ung. de hârtie	87.90	87.70
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.70	150.50
Galbin	5.97	5.95
Napoleon	10.07	10.05
100 marce nemțești	62.35	62.30
London pe (poliță de trei luni)	127.—	127.10

Nr. 179

[1593] 3-3

CONCURS.

În urma concursului scris pentru ocuparea postului de paroch în parochia de classa a III Prihodiste — Tătărești, cu venit anual de 409 fl. 50 cr., neînsinuându-se nici un concurent, prin aceasta se escrie, tot pe lângă venitele de mai nainte a doua

oară concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Reflectanții au a-și presenta petițiunile în termenul indicat la subsemnatul.

Brad, în 30 Aprilie, 1887.

Oficiul ppter al gr. or. al Zarandului. În conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 529

[1596] 2-3

EDICT.

Toma Poplăcean gr. or. din Reșinari, carele de 5 ani de zile a părăsit pe legiuita sa muere Stana n. Cotoră, se citează prin aceasta ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră cerea de divorțiu a femeii se va pertracta și decide pe basa pribegirei lui.

Scaunul protopresbiter al gr. or. al Sibiului ca for matrimonial de I instanță. Sibiu, 20 Martie, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 2408 civ. 1887.

[1594] 3-3

Publicațiune.

Din partea tribunalului regese din Elisabetopol se aduce la cunoștință publică, că în urma acțiunii baronului Radák Ádám, pertractarea pentru regulara dreptului de cărmărit și pentru statorirea cheei de proporțiune, contra foștilor domni de pământ și iobagi din Chesler, s'a ordonat pe **30 Iunie 1887 la 3 oare p. m.** în localul cancelariei comunale din comuna Chesler, la care cei interesați pe lângă atragerea atențiunii la § 15 din instrucțiunea pentru regulara posesiunilor, se citează spre prezentare.

Din ședința tribunalului regese din Elisabetopol, ținută la 2 Mai, 1887.

Nagy Ludovic, V. Iakab Árpád,
preș. notariu.

DOMBAU

(BASILICA)

LOSE.**Trei trageri în fie-care an!**

Câștigul principal în anul 1887:

În 1. Iunie: 200,000 floreni v. a.

În 1. Decembre: 100,000 floreni val anstr.

Losuri originale la cursul zilei.

Adeverințe pentru 5 losuri în 24 rate lunare à fl. 2.20 de primire „ 10 „ „ „ „ „ 4.40

cu dreptul de nemijlocită participare la câștig la **procsima tragere în 1 Iunie 1887.**

Losurile trase cu câștiguri mai mici rămân și la tragerele următoare în valoare.

Cassa de schimb a băncii commerciale ungare pestane.

Budapesta, Dorotheagasse 1.

[1592] 2-3

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori-cine, tiner ori bătrân, îndată poate cânta. **Prețul 2 fl.**

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efeptează iute, bine și eftin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimite gratis și franco. Pentru harmonică și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni. [1582] 5-20

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecshalatiune de gas (cu ajutoriul injețiunii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efeptui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescriptele medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecshalatiunii de gas cu ajutoriul injețiunii rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 kilogram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebunțarea ecshalatiunii de gas, i-se dă un îndem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repețesc atacurile. Chiar și coardele vocale distrucate și plumâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pațienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mântuit toți de tot prin mijlocirea injețiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecshalatiunii de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalatiunii de gas (injețiunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl.** și **30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 7-50

Domnului Fragner, Praga!

Cred că e datoria mea a ve înștiința că de doi ani întrebunțez preparatul d-voastre *balsamul de viață al Drului Rosa*, care în călătoriile mele, în diferite climate, are o influință binefăcătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde *balsamul Dr. Rosa* mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz,**
Conducător la societatea navigațiunii pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regulara mistuirii spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este **mult cunoscutul și plăcutul**

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adecă la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vărsături, dureri de stomach, cărcei de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boale femești, ipohondrie, melancolie (în urma conturbațiunii digestiunii); acesta improspătează întreaga activitate a mistuirii, produce sânge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai nainte. În urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat popular, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă duplă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin *mandate postale*.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învălitate în anuciurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vînăt, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III,** și e în limba germană, boemă, maghiară și francesă, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: **Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului B. Fragner,**

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluj: Johann Wolff, apotecar, Nicolau Széky, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțează cu succes sigur la *inflamarea, oprirea laptelui și împietrirea pieptului femeilor la înțarcarea copiilor*; la abscese, umflături sanquulare, beșiște purioase, la umflăturile unghiilor, la așa numitul vierme la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznela picioarelor, la scrițele, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătături), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la răni purioase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăg-nd atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifă de casă din Praga după adevărul original n'umai e un singur o produc și că se află umplută în dose gabine de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifă de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosele se învăluite în hartie roșie, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e proveđută în carton vînăt pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifă de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătorii va afla altă împachietare a doselor de căt, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auđ.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficece pentru vindecarea auđului greu și dobândirea auđului perdut de tot.

O sticlă 1 fl. v. a.

[1528] 10-20